

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.532/3
van 27 december 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging
van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de
energiehuizen en de energieleningen’

Op 25 november 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energiehuisen en de energieleningen’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 20 december 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Johan PUT en Bruno PEETERS, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Paul DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 december 2016.

*

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering strekt tot het invoeren van een nieuwe regeling voor het verstrekken van leningen ter ondersteuning van investeringen in het raam van de bevordering van het rationeel energieverbruik. Er wordt bepaald dat de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid met het oog op het verstrekken van deze leningen met een energiehuis dat hij heeft erkend en dat optreedt als kredietgever, een samenwerkingsovereenkomst kan sluiten, waarvan de inhoud nader wordt omschreven. De energiehuisen worden “voorgesteld” door de betrokken gemeente(n) na overleg met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of meerdere van die centra wanneer verschillende gemeenten gezamenlijk optreden. Het toekennen van de leningen wordt afhankelijk gemaakt van een goedkeuring door het Vlaams Energieagentschap. Om de toekenning van energieleningen mogelijk te maken, stelt het Vlaamse Gewest renteloze leningen ter beschikking van de energiehuisen waarmee de betrokken gemeenten een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten. De energiehuisen verstrekken leningen aan particulieren voor investeringen in woningen, aan niet-commerciële instellingen en aan coöperatieve vennootschappen. De voorwaarden waaronder die leningen worden toegekend, zijn nader in het ontwerp omschreven. Aan de energiehuisen die een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten, wordt door het Vlaams Energieagentschap een vergoeding van ten hoogste 15.000 euro per jaar toegekend voor personeels- en werkmiddelen, waarvan onder meer de berekeningswijze in het ontwerp wordt bepaald. Het ontwerp voorziet ten slotte in de mogelijkheid van kwijtschelding van leningen die door het Vlaamse Gewest zijn toegekend aan de energiehuisen bij niet-betaling door een particulier van de hoofdsom van de aan hem toegestane lening en bepaalt de voorwaarden daartoe.

2.1. In zoverre het ontworpen besluit leningen aan particulieren betreft, kan het rechtsgrond vinden in de onderscheiden delegatiebepalingen die zijn opgenomen in artikel 8.2.2 van het decreet van 8 mei 2009 ‘houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid’ (hierna: Energiedecreet).¹ Er dient evenwel te worden opgemerkt dat dit artikel buiten werking treedt op 31 december 2017 (artikel 49 van het decreet van 27 november 2015 ‘houdende diverse bepalingen inzake energie’).

2.2. Bij artikel 8.3.1 van het Energiedecreet wordt de Vlaamse Regering gemachtigd een steunprogramma op te stellen met tegemoetkomingen ten voordele van ondernemingen voor onder meer rationeel energiegebruik. Bij artikel 8.4.1 van het Energiedecreet wordt de Vlaamse Regering op hetzelfde vlak gemachtigd om een steunprogramma vast te stellen met tegemoetkomingen ten voordele van niet-commerciële instellingen, publiekrechtelijke rechtspersonen, de netbeheerders en de beheerders van het transmissienet en het vervoersnet.

De genoemde artikelen volstaan evenwel niet om een afdoende rechtsgrond te bieden voor de bepalingen van het ontworpen besluit die (mede) betrekking hebben op coöperatieve vennootschappen en niet-commerciële instellingen, met name voor de regeling

¹ En, voor zover er in het raam van de uit te vaardigen regeling taken worden toevertrouwd aan het Vlaams Energieagentschap, dat een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid is, in artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

inzake de energiehuizen en de rol die de lokale besturen daarin spelen. Daaraan wordt beoogd tegemoet te komen met de artikelen 4 en 5 van het ontwerp van decreet ‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen’,² die ertoe strekken in het Energiedecreet de artikelen 8.3.1/1 en 8.4.1/1 in te voegen. Die artikelen zijn grotendeels gelijklopend aan artikel 8.2.2 van dat decreet. In de memorie van toelichting van dat ontwerp van decreet wordt terecht vooropgesteld dat een aanpassing van het regelgevende kader in titel VIII van het Energiedecreet noodzakelijk is om de techniek van het verstrekken van energieleningen (door middel van het gekozen procedé) uit te breiden van particulieren naar niet-commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen.

De parlementaire bespreking van het genoemde ontwerpdecreet is evenwel nog niet aangevat.

Het onderzoek door de Raad van State van ontwerpbesluiten die hem om advies worden voorgelegd, heeft onder meer betrekking op de rechtsgrond. Dat onderzoek kan pas op een sluitende wijze gebeuren wanneer die rechtsgrond zelf vaststaat. Aangezien twee van de noodzakelijke rechtsgronden voor het ontworpen besluit zoals het thans voorligt, nog niet door het Vlaams Parlement zijn aangenomen en die rechtsgronden bijgevolg nog niet voldoende vaststaan opdat de Raad van State het onderzoek van de rechtsgrond op een sluitende wijze kan doorvoeren, is de adviesaanvraag over het voorliggende ontwerpbesluit niet ontvankelijk.³

3. Het ontwerpbesluit kan pas op een ontvankelijke wijze om advies worden voorgelegd nadat het genoemde ontwerpdecreet doorgang heeft gevonden.⁴ Thans ziet de Raad van State derhalve af van een verder onderzoek ervan.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT

² *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 966/1.

³ Zie *Vademecum adviesprocedure voor de afdeling wetgeving*, 2016, I.B.2, blz. 6 (raadpleegbaar op www.raadvanstate.be > Procedure > Wetgeving).

⁴ Nu reeds kan er evenwel worden op gewezen dat de stellers van het ontwerp dienen te onderzoeken of er een voldoende juridische grondslag is voor het betrekken van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bij het “voorstellen” van de energiehuizen (ontworpen artikel 7.9.1, § 1, tweede lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010) en voor het verlenen van een advies door die centra betreffende de haalbaarheid van de terugbetaling van de energielening, alsmede over de conformiteit met de doelgroepcriteria (ontworpen artikel 7.9.1, § 2, 3°, van het Energiebesluit). Zo niet, dient eveneens de daartoe noodzakelijke decretale aanpassing te worden doorgevoerd.